

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za odgoj i
obrazovanje

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за одгој и
образовање

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

INSTITUT ZA RAZVOJ
PREDUNIVERZITETSKOG
OBRAZOVANJA

KANTON SARAJEVO, BOSNA I HERCEGOVINA

ИНСТИТУТ ЗА РАЗВОЈ
ПРЕДУНИВЕРЗИТЕТСКОГ
ОБРАЗОВАЊА

КАНТОН САРАЈЕВО, БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

PRE-UNIVERSITY EDUCATION
INSTITUTE OF SARAJEVO CANTON
BOSNIA AND HERZEGOVINA

Italijanski jezik

**Nastavni plan i program
sa definisanim ishodima učenja**

SADRŽAJ

PK1 – Opis predmeta	2
PK2 – Ciljevi učenja i podučavanja	3
PK3 – Oblasna struktura predmetnog kurikulumu	4
PK4 – Odgojno-obrazovni ishodi	6
Osnovno obrazovanje.....	6
Godine učenja i podučavanja predmeta: 1	6
Godine učenja i podučavanja predmeta: 2	11
Godine učenja i podučavanja predmeta: 3	15
Godine učenja i podučavanja predmeta: 4	20
Godine učenja i podučavanja predmeta: 5	25
Srednje obrazovanje - Gimnazije.....	30
Godine učenja i podučavanja predmeta: 6	30
Godine učenja i podučavanja predmeta: 7	35
Godine učenja i podučavanja predmeta: 8	40
Godine učenja i podučavanja predmeta: 9	46
Godine učenja i podučavanja predmeta: 6	52
Godine učenja i podučavanja predmeta: 7	57
Godine učenja i podučavanja predmeta: 8	62
Godine učenja i podučavanja predmeta: 9	67
Srednje obrazovanje – Treći strani jezik.....	72
Godine učenja i podučavanja predmeta: 1.....	72
Godine učenja i podučavanja predmeta: 2	77
PK5 – Učenje i podučavanje	83
PK6 – Vrednovanje u predmetnom kurikulumu.....	85
Profil i stručna sprema.....	87

PK1 – Opis predmeta

U savremenom društvu vještina komunikacije na stranim jezicima veoma je važna za aktivno učešće pojedinca u društvenom životu. U vrijeme globalizacije povećava se mobilnost ljudi i raste važnost poznavanja stranih jezika, smanjuju se jezičke granice i potiče se međunarodna razmjena.

Nastavni predmet Italijanski jezik pripada jezičko-komunikacijskom području, što znači da je njegova ključna uloga razvijanje jezičko-komunikacijskih vještina na italijanskom jeziku i to vještine govora, slušanja, pisanja, čitanja, a istovremeno i vještine prilagođavanja jezičkog izraza situaciji. Pored toga, nastava italijanskog jezika učenike treba upoznati s načelima italijanske kulture, kako onim reprezentativnim civilizacijskim ostvarenjima, tako i s načelima ponašanja u svakodnevnom životu.

Cilj nastave je da kod učenika potakne kuriozitet i samostalno istraživanje. Upoznavanje s aspektima i vrijednostima drugačije kulture razvija kod učenika toleranciju, altruizam, kritičko razmišljanje, doprinosi intelektualnoj širini učenika i njegovom samopouzdanju. Najzad, nastava italijanskog jezika ima za cilj da osposobi učenika za uspješnu samostalnu komunikaciju na italijanskom jeziku sa sagovornicima kojima je italijanski jezik maternji ili strani jezik i za uspješno prilagođavanje njegovog ponašanja datoj situaciji.

Nastavu italijanskog jezika prate savremene metode učenje i podučavanja, kao i savremena nastavna sredstva i materijali. Sadržaji, njihov obim i složenost, prilagođeni su uzrastu, predznanju i interesovanjima učenika. Nastava se zasniva na interakciji nastavnika i učenika i izvodi se u najvećoj mjeri na italijanskom jeziku. Italijanski jezik se uči i podučava kao strani jezik u obaveznom osnovnom i srednjem obrazovanju i to kao drugi strani jezik (od 5. do 9. razreda osnovne škole i od 1. do 4. razreda gimnazije i srednjih stručnih škola) i treći strani jezik (u 3. i 4. razredu jezičkog izbornog područja u gimnazijama).

PK2 – Ciljevi učenja i podučavanja

Ciljevi učenja i podučavanja predmeta Italijanski jezik su:

- osposobljavanje učenika za samostalno čitanje i slušanje s razumijevanjem na italijanskom jeziku
- osposobljavanje za usmeno i pismeno sporazumijevanje na italijanskom jeziku
- usvajanje jezičkih struktura, fonetskih zakonitosti i vokabulara italijanskog jezika
- upoznavanje s italijanskom civilizacijom, kulturnim vrijednostima i obrascima ponašanja.

PK3 – Oblasna struktura predmetnog kurikuluma

Slušanje i razumjevanje slušanog

A

Slušanje i razumjevanje slušanog podrazumijeva slušanje različitih vrsta audio materijala s naglaskom na autentični materijal (dijalog, monolog, pjesma, oglas, reklama, obavijest, vijesti, film, radio emisija o svakodnevnim ili specifičnim temama itd.), u skladu s uzrastom učenika, godinom učenja i očekivanim nivoom znanja italijanskog jezika, krećući od jednostavnijih, kraćih, razgovjetnijih i sporijih formi i svakodnevnih tema ka kompleksnijim, dužim, bržim formama sa zvučnim preprekama, kakve imitiraju realne situacije slušanja. Audio materijali mogu biti popraćeni slikama ili videom. Učenici su u stanju odgovoriti na zadatak koji prati audio materijal i koji je u skladu sa specifičnim ishodima za slušanje i razumjevanje slušanog za odgovarajući nivo učeničkog znanja.

Vještina slušanja se razvija na svim nivoima obrazovanja i poznavanja stranog jezika, a u prvim godinama učenja stranog jezika joj je potrebno posvetiti posebnu pažnju kako bi učenici u što mlađoj dobi stekli vještine izgovora koje grade kroz ovu vještinu.

Čitanje i razumjevanje pročitano

B

Čitanje i razumjevanje pročitano podrazumijeva čitanje i razumjevanje različitih oblika pisanih tekstova (izolovane riječi ili rečenice, dijalozi, kraći tekstovi, sms poruke, razglednice, oglas, reklame, uputstva, privatno pismo ili e-mail, novinski članak, reportaža, formalno pismo, kraće književno djelo, blog, komentar, recenzija, formular itd.), prilagođenih uzrastu učenika, godini učenja te očekivanom nivou znanja italijanskog jezika krećući od jednostavnijih, kraćih, izolovanijih, preglednijih formi i svakodnevnih tema i situacija ka kompleksnijim i dužim formama. Čitani tekst može biti popraćen slikama, ilustracijama ili videom, a učenici su u stanju odgovoriti na zadatke u vezi s pročitanim tekstom kako bi pokazali svoje razumjevanje. Zadaci su postavljeni na način da odgovaraju specifičnim ishodima za određeni nivo poznavanja jezika.

Govor i usmena komunikacija

C

Govor i usmena komunikacija podrazumijevaju uvezani govor ili interakciju sa sagovornikom. Ovisno o uzrastu učenika, godini učenja i očekivanom nivou znanja italijanskog jezika učenici vode monolog ili dijalog, odgovaraju na upućena pitanja ili postavljaju sagovorniku pitanja u vezi sa svakodnevnim aktivnostima i temama u domenu privatnog ili javnog, šireći domene razgovora na opće ili uže profesionalne teme i stalno razvijajući svoje komunikacijske vještine u domenu izgovora, gramatike, aktivne leksike i poštivanja socijalnih i kulturnih formi i običaja.

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

C

Pisanje i pismeno sporazumijevanje podrazumijeva pisanje različitih kraćih ili dužih tekstova, različitih formi i s različitom namjenom pisanja te različitom publikom kojoj je pisanje upućeno. Ovisno o uzrastu učenika, godini učenja italijanskog jezika ili predviđenom nivou poznavanja italijanskog jezika, učenici pišu neformalne tekstove o svakodnevnim temama, kao i tekstove formalnog karaktera o općim temama, od jednostavnijih formi (formular, odgovor na pitanje, razglednica, SMS poruka, spisak za kupovinu, raspored obaveza, kraće privatno pismo, kratki neformalni mail), do kompleksnijih i dužih formi (komentar, recenzija, zahtjev, molba, formalno pismo, reportaža).

PK4 – Odgojno-obrazovni ishodi

Osnovno obrazovanje

► Osnovno ► 5.

Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.5.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

Prepoznaje pojedinačne riječi iz slušanog sadržaja i reaguje na njih verbalno i neverbalno.

Odgovara na kratka i jednostavna pitanja u vezi sa slušanim sadržajem.

Razvija pozitivan stav prema slušanju, pažljivo sluša i ponavlja izgovoreno. Povezuje poznate riječi iz slušanog sadržaja s ilustracijama.

A.5.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

Prepoznaje usvojene jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Prepoznaje glasove i naglasak italijanskog jezika.

A.5.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

Prepoznaje temeljne razlike između italijanske i vlastite kulture.

Imitira obrasce sporazumijevanja iz slušanog sadržaja.

B

Čitanje i razumijevanje pročitano

B.5.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

Prepoznaje pojedinačne riječi i kratke rečenice iz teksta i reaguje na njih verbalno i neverbalno.

Odgovara na kratka i jednostavna pitanja u vezi s tekстом.

Pažljivo iščitava tekst, zaključuje o vrsti teksta na osnovu neverbalnih elemenata.

B.5.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Prepoznaje osnovne znakove interpunkcije i manjim dijelom primjenjuje osnovna pravila čitanja i izgovora.

Povezuje poznate riječi iz teksta s ilustracijama.

Prepoznaje usvojene jezičke strukture.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.5.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Prepoznaje temeljne razlike između italijanske i vlastite kulture.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Govor i usmena komunikacija

C.5.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Oponaša riječi, fraze i rečenice prema modelu.

Navodi osnovne informacije o sebi, porodici, prijateljima jednostavnim riječima i kratkim prostim rečenicama.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.5.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi najosnovnije riječi ili kratke rečenice naučene prema modelu.

Ponavlja riječi nastavnika ili riječi sa zvučnog zapisa.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.5.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Pozdravlja i odgovara na pozdrave.

Razlikuje muška i ženska italijanska imena.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.5.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Povremeno prepisuje i piše izolovane riječi i kratke i jednostavne rečenice.

Navodi osnovne informacije o sebi, porodici, prijateljima.

Prepisuje i piše uz upute nastavnika.

D.5.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

Koristi najosnovnije riječi ili kratke rečenice naučene prema modelu.

Primjenjuje znakove interpunkcije u skladu s vrstom rečenice.

D.5.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

Pozdravlja i odgovara na pozdrave.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: pozdravljanje, predstavljanje, svakodnevne aktivnosti, škola, slobodno vrijeme, fizički izgled

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Alfabet, pravila čitanja i izgovora

Imenice: jednina i množina, muški i ženski rod

Zamjenice: lične, upitne

Član: određeni, neodređeni

Pridjevi: rod i broj pridjeva, opisni (na -o, -a, -e), prisvojni

Brojevi: do 30, redni brojevi do 10

Glagoli: pomoćni, modalni, pravilni i frekventni nepravilni (andare, venire, dire, uscire, fare, sapere...), infinitiv, prezent

Prilozi: za mjesto, vrijeme

Prijedlozi: a, di, con, per

Rečenice: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice:

Stvaranje ugodne atmosfere u učionici je jedan od osnovnih elemenata za motivisanje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva. Fokus rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika.

1.1. Preporuke za realizaciju tema

Preporučene teme na ovom nivou su primjerene uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji, a nastavnik bira broj, vrstu i raspored tema.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Za uvođenje i provjeru leksike (u situacijama) koriste se predmeti, slikovne kartice, poster, fotografije, pantomima, geste. Novi leksički materijal se uvodi na osnovu poznatih gramatičkih struktura i bez upotrebe b/h/s jezika. Gramatičke strukture se usvajaju mehanički, a njihovo značenje u tekstu se uči postepeno povezujući ih s poznatom leksikom. Jezičke sadržaje je neophodno neprestano ponavljati da bi ih učenici zapamtili, koristeći različite načine rada i uključujući sva čula. Nastava se odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće..

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta kao poticaj za govornu aktivnost
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitovanje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada postera i panoa
- učešće u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- upotreba savremenih didaktičkih sredstava i Interneta tokom obrade, utvrđivanja i vrednovanja gradiva

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije:

Horizontalno umrežavanje podrazumijeva odgovarajuće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (imenice, zamjenice pridjevi), Muzička kultura (pjesmice i brojalice), Likovna kultura (ilustracija pojmova: crtanje, bojenje – slikovni rječnik), Tjelesni i zdravstveni odgoj (aktivnosti u prirodi i specifičnim uslovima), sportske aktivnosti (klizanje, rolanje), Matematika (brojanje), Društvo (zanimanja, članovi šire porodice, iskazivanje vremena - puni sati, pola sata), Informatika (edukativne igre, aplikacije).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika: jezičko-komunikacijska kompetencija, učiti kako se uči, društvena i građanska kompetencija, poduzetnička kompetencija, interkulturalna kompetencija, digitalna kompetencija i kreativno-produktivna kompetencija.

U 5. razredu poseban akcenat je na razvijanju jezičko-komunikacijske kompetencije i učiti kako se uči.

Kompetencijski pristup omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku.

Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija, samopouzdanje i samostalnost u učenju su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom na ovom nivou. Poticanje na otvorenost u izražavanju, podizanje samopouzdanja ima za cilj kreativnog i produktivnog učenika.

Upotrebom tehnologije u nastavi učenik razvija kreativnost i inovativnost koje su imperativ savremenog odgojno-obrazovnog procesa.

► Osnovno ► 6.

Godine učenja i podučavanja predmeta: 2

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.6.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Tumači pojedinačne riječi i kratke rečenice iz slušanog sadržaja i reaguje na njih verbalno i neverbalno.

Odgovara na kratka i jednostavna pitanja u vezi sa slušanim sadržajem.

Razvija pozitivan stav prema slušanju, pažljivo sluša i ponavlja izgovoreno.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.6.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Izdvađa poznate riječi iz slušanog sadržaja.

Identifikuje usvojene jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Prepoznaje glasove, naglasak, ritam i intonaciju italijanskog jezika.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.6.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Imenuje razlike između italijanske i vlastite kulture.

Razlikuje formalno i neformalno obraćanje.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Čitanje i razumijevanje pročitano

B.6.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Tumači pojedinačne riječi i kratke rečenice iz teksta i reaguje na njih verbalno i neverbalno.

Odgovara na kratka i jednostavna pitanja u vezi s tekstem.

Pažljivo iščitava tekst, zaključuje o vrsti teksta na osnovu neverbalnih elemenata.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.6.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Prepoznaje znakove interpunkcije, primjenjuje većinu pravila čitanja i izgovora.

Uočava značenje nepoznatih riječi na osnovu predočenih ilustracija.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

Identifikuje usvojene jezičke strukture u tekstu.

B.6.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Imenuje razlike između italijanske i vlastite kulture.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Govor i usmena komunikacija

C.6.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Učestvuje u razgovoru, reproducira kratke dijaloge prema modelu.

Opisuje poznatu situaciju, navodi kratke i jednostavne informacije o sebi i svom bližem okruženju kratkim i jednostavnim rečenicama.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.6.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi najosnovnije riječi i izraze i jednostavne jezičke konstrukcije.

Oponaša izgovor nastavnika ili izgovor sa zvučnog zapisa.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.6.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Pozdravlja sagovornika vodeći računa o formalnom i neformalnom obraćanju. Imenuje razlike između italijanske i vlastite kulture.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.6.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše kratke i jednostavne rečenice i popunjava tabele i formulare.

Opisuje poznatu situaciju, daje kratke i jednostavne informacije o sebi i svom bližem okruženju.

Piše kraće tekstove birajući adekvatnu formu.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.6.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi najosnovnije riječi i izraze i jednostavne jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške uz pomoć nastavnika.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.6.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Pozdravlja vodeći računa o formalnom i neformalnom obraćanju.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, slobodno vrijeme, porodica, tehnologije, praznici i proslave, vremenske prilike, hrana i kuhinja

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, muški i ženski rod

Zamjenice: lične, upitne, prisvojne, pokazne

Član: određeni, neodređeni i partitivni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj pridjeva, opisni (na -o, -a, -e), prisvojni

Brojevi: do 100, redni brojevi preko 10

Glagoli: pomoćni, modalni, pravilni i frekventni nepravilni (andare, venire, dire, uscire, fare, sapere, bere, piacere...), prezent, perfekt

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente

Prijedlozi: a, di, da, in, con, su, per, fra, tra

Rečenice: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice:

Stvaranje ugodne atmosfere u učionici je jedan od osnovnih elemenata za motivisanje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva. Još uvijek je fokus rada uglavnom na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika, ali se postepeno uvodi i provjera vještine pisanja poruke.

1.1. Preporuke za realizaciju tema

Preporučene teme na ovom nivou se postepeno proširuju, primjerene su uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji. Nastavnik bira broj, vrstu i raspored tema, jezičkih sredstava u nastavnoj godini, jer se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produblju.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura

Za uvođenje i provjeru leksike (u situacijama) koriste se predmeti, slikovne kartice, poster, fotografije, pantomima, geste. Novi leksički materijal se uvodi na osnovu poznatih gramatičkih struktura, a njihovo značenje u tekstu se uči postepeno povezujući ih s poznatom leksikom. Jezičke sadržaje je neophodno neprestano ponavljati da bi ih učenici zapamtili, koristeći različite načine rada i uključujući sva čula. Nastava se odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće.

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta kao poticaj za govornu aktivnost
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitovanje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada postera i panoa
- učešće u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- upotreba savremenih didaktičkih sredstava i Interneta tokom obrade, utvrđivanja i vrednovanja gradiva

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije:

Horizontalno umrežavanje podrazumijeva odgovarajuće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (imenice, zamjenice, pridjevi), Muzička kultura (pjesmice i brojalice), Likovna kultura (ilustracija pojmova: crtanje, bojenje – slikovni rječnik), Matematika (brojanje), Biologija (životinje), Informatika (edukativne igre, aplikacije).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika: jezičko-komunikacijska kompetencija, učiti kako se uči, društvena i građanska kompetencija, poduzetnička kompetencija, interkulturalna kompetencija, digitalna kompetencija i kreativno-produktivna kompetencija.

U 6. razredu poseban akcenat je na razvijanju jezičko-komunikacijske kompetencije i učiti kako se uči.

Kompetencijski pristup omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku.

Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija, samopouzdanje i samostalnost u učenju su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom na ovom nivou. Poticanje na otvorenost u izražavanju, podizanje samopouzdanja ima za cilj kreativnog i produktivnog učenika.

Upotrebom tehnologije u nastavi učenik razvija kreativnost i inovativnost koje su imperativ savremenog odgojno-obrazovnog procesa.

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.7.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

Izdvaja glavne ideje slušanog sadržaja i reaguje verbalno ili neverbalno.

Odgovara na jednostavna pitanja u vezi sa slušanim sadržajem.

Razvija pozitivan stav prema slušanju, prati smjernice i definiše namjenu slušanja.

A.7.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

Izdvaja poznate i neke nepoznate riječi iz slušanog sadržaja.

Razlikuje poznate i nepoznate jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Razlikuje izgovor glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

A.7.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

Prepoznaje svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji.

Izdvaja specifičnosti različitih obrazaca sporazumijevanja.

B

Čitanje i razumijevanje pročitnog

B.7.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

Izdvaja glavne ideje iz teksta i reaguje verbalno ili neverbalno.

Odgovara na jednostavna pitanja u vezi s tekстом.

Prati smjernice nastavnika i definiše namjenu teksta.

B.7.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

Poredi znakove interpunkcije, pravila izgovora i čitanja i intonaciju italijanskog i maternjeg jezika.

Pronalazi značenje nepoznatih riječi na osnovu predočenih ilustracija, povremeno se služi rječnikom.

Izdvaja neke nove i nepoznate jezičke strukture.

B.7.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

Prepoznaje svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji.

C

Govor i usmena komunikacija

C.7.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Učestvuje u razgovoru, reproducira dijaloge uz pomoć nastavnika.

Opisuje poznatu situaciju, iskazuje planove, navodi informacije o sebi i svom bližem okruženju kratkim i jednostavnim rečenicama.

Vodi računa o namjeni komunikacije i publici.

C.7.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

Koristi najosnovnije riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

C.7.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Razlikuje oblike formalnog i neformalnog obraćanja.

Navodi primjere sličnosti i razlika između italijanske i bh. kulture.

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.7.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše kratke i jednostavne rečenice i kraće i jednostavne tekstove o sebi i svom bliskom okruženju.

Opisuje poznatu situaciju, iskazuje planove na jednostavan način.

Piše kraće tekstove vodeći računa o namjeni teksta i publici.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.7.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi najosnovnije riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške uz pomoć nastavnika.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.7.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Razlikuje oblike formalnog i neformalnog obraćanja.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, slobodno vrijeme, porodica, tehnologije, praznici i proslave, vremenske prilike, hrana i kuhinja

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, muški i ženski rod

Zamjenice: lične, upitne, prisvojne, pokazne

Član: određeni, neodređeni i partitivni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj pridjeva, opisni (na -o, -a, -e), prisvojni

Brojevi: do 2000

Glagoli: pomoćni, modalni, pravilni i frekventni nepravilni (andare, venire, dire, uscire, fare, sapere, bere, piacere...), utur, imperfekt, upotreba imperfekta i perfekta

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente

Prijedlozi: a, di, da, in, con, su, per, fra, tra

Rečenice: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice:

Stvaranje ugodne atmosfere u učionici je jedan od osnovnih elemenata za motivisanje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva. Još uvijek je fokus rada uglavnom na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika, ali se uvodi i provjera vještine pisanja. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuirano provjeravanje razumijevanja značenja poruke.

1.1. Preporuke za realizaciju tema

Preporučene teme na ovom nivou se postepeno proširuju, primjerene su uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji. Nastavnik bira broj, vrstu i raspored tema, jezičkih sredstava u nastavnoj godini, jer se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produblju.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura

Za uvođenje i provjeru leksike koriste se predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, geste. Novi leksički materijal se uvodi na osnovu poznatih gramatičkih struktura i bez upotrebe b/h/s jezika. Gramatičke strukture se usvajaju mehanički, a njihovo značenje u tekstu se uči postepeno povezujući ih s poznatom leksikom. Jezičke sadržaje je neophodno neprestano ponavljati da bi ih učenici zapamtili, koristeći različite načine rada i uključujući sva čula. Nastava se odvija na stranom jeziku.

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta kao poticaj za govornu aktivnost
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitovanje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada postera i panoa

- učešće u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- upotreba savremenih didaktičkih sredstava i Interneta tokom obrade, utvrđivanja i vrednovanja gradiva

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije:

Horizontalno umrežavanje podrazumijeva odgovarajuće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (pismo, mail, projekti, praznici) i stranim jezicima (funkcionalna upotreba jezika).

Tematski se može povezati sa predmetima: Muzička kultura (muzika kao poticaj za učenje stranog jezika), Likovna kultura (ilustracija pojmova: crtanje, bojenje – izrada plakata), Tjelesni i zdravstveni odgoj (zdrave navike), Matematika (brojanje), Biologija (ljudsko tijelo, bolesti i zdravlje, zagađenje, recikliranje), Informatika (pretraživanje na internetu, edukativne igre, aplikacije, programi Kahoot, Quizlet, Padlet, pretraživanje na internetu), Geografija (gradovi).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika: jezičko-komunikacijska kompetencija, učiti kako se uči, društvena i građanska kompetencija, poduzetnička kompetencija, interkulturalna kompetencija, digitalna kompetencija i kreativno-produktivna kompetencija.

U 7. razredu poseban akcenat je na razvijanju jezičko-komunikacijske kompetencije i učiti kako se uči.

Kompetencijski pristup omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku.

Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija, samopouzdanje i samostalnost u učenju su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom na ovom nivou. Poticanje na otvorenost u izražavanju, podizanje samopouzdanja ima za cilj kreativnog i produktivnog učenika.

Upotrebom tehnologije u nastavi učenik razvija kreativnost i inovativnost koje su imperativ savremenog odgojno-obrazovnog procesa.

► Osnovno ► 8.

Godine učenja i podučavanja predmeta: 4

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.8.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

Izdvađa glavne ideje i neke detalje iz slušanog sadržaja i reaguje verbalno ili neverbalno.

Navodi primjere iz slušanog sadržaja.

Razvija pozitivan stav prema slušanju, prati smjernice i definiše namjenu slušanja.

A.8.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

Navodi poznate i neke nepoznate riječi iz slušanog sadržaja.

Izdvađa poznate i neke nepoznate jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Razlikuje izgovor glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

A.8.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

Navodi razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

Izdvađa specifičnosti različitih obrazaca sporazumijevanja.

B

Čitanje i razumijevanje pročitano

B.8.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

Izdvađa glavne ideje i neke detalje iz teksta i reaguje verbalno ili neverbalno.

Odgovara na pitanja i navodi primjere iz teksta.

Prati smjernice nastavnika i definiše namjenu teksta.

B.8.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

Primjenjuje znakove interpunkcije, pravila izgovora i čitanja i intonaciju.

Pronalazi značenje nepoznatih riječi u rječniku.

Izdvađa nove i nepoznate jezičke strukture.

B.8.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

Navodi razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH.

C

Govor i usmena komunikacija

C.8.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.

Daje kratka uputstva i savjete, prepričava događaje iz prošlosti na jednostavan način.

Vodi računa o namjeni komunikacije i publici.

C.8.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

C.8.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Navodi primjere sličnosti i razlika između italijanske i bh. kulture.

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

<p>D.8.1</p> <p>Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.</p>	<p>Piše kratke i jednostavne tekstove o sebi i svom bliskom okruženju.</p> <p>Daje kratka uputstva i savjete, prepričava događaje iz prošlosti na jednostavan način.</p> <p>Piše kraće tekstove vodeći računa o namjeni teksta i publici.</p>
<p>SJZ-4.2.1 SJZ-4.3.1</p>	
<p>D.8.2</p> <p>Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.</p>	<p>Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.</p> <p>Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške uz pomoć nastavnika.</p>
<p>SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.3.2</p>	
<p>D.8.3</p> <p>Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.</p>	<p>Koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.</p> <p>Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.</p>
<p>SJZ-4.2.3 SJZ-4.3.1</p>	

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, slobodno vrijeme, moda i kupovina, sport i zdravlje, muzika, snalaženje u gradu

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina imenica

Zamjenice: upitne zamjenice, lične zamjenice - naglašeni i nenaglašeni oblici u akuzativu i dativu (diretti, indiretti), neodređene zamjenice

Član: određeni, neodređeni i partitivni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj, opisni (na -o, -a, -e), prisvojni, pokazni (questo, quello)

Brojevi: do 2000

Glagoli: pomoćni, modalni, povratni, pravilni i frekventni nepravilni (andare, venire, dire, uscire, fare, sapere, bere...), imperfekt, odnos imperfekt/perfekt, pluskvamperfekt, imperativ

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed,o, ma, perché, mentre, quando

Rečenice: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, mjesto pridjeva uz imenicu

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice:

Stvaranje ugodne atmosfere u učionici je jedan od osnovnih elemenata za motivisanje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva. Na ovom nivou fokus rada je na usmenom i pisanom iskazu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke.

1.1. Preporuke za realizaciju tema

Preporučene teme na ovom nivou se postepeno proširuju, primjerene su uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji. Nastavnik bira broj, vrstu i raspored tema, jezičkih sredstava u nastavnoj godini, jer se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produblju.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura

Novi leksički materijal se uvodi na osnovu poznatih gramatičkih struktura. Nove gramatičke strukture se isto tako uvode na osnovu poznatoga leksičkog materijala. Na ovom nivou gramatičke se pravilnosti tumače eksplicitno tj. uz upotrebu b/h/s jezika, s tim da je veoma važno voditi računa o tome da učenici gramatičke strukture ne usvajaju izolovano, već uvijek kao dio konteksta. Kod savremenog pristupa obradi gramatike preporučuje se tzv. istraživačko učenje, tj. način vođenja učenika prema samostalnom uočavanju i prepoznavanju jezičkih pravilnosti i analogija.

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta kao poticaj za govornu aktivnost
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitovanje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada postera i panoa
- učešće u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- upotreba savremenih didaktičkih sredstava i Interneta tokom obrade, utvrđivanja i vrednovanja gradiva

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije:

Horizontalno umrežavanje podrazumijeva odgovarajuće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (pismo, mail, projekti, praznici) i stranim jezicima (funkcionalna upotreba jezika).

Tematski se može povezati sa predmetima: Muzička kultura (muzika kao poticaj za učenje stranog jezika), Likovna kultura (ilustracija pojmova: izrada plakata), Tjelesni i zdravstveni odgoj (zdrave navike), Matematika (brojanje), Informatika (pretraživanje na internetu, edukativne igre, aplikacije,

programi Kahoot, Quizlet, Padlet Wordwall, pretraživanje na internetu), Geografija (zemlje i gradovi italijanskog govornog područja, turizam).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika: jezičko-komunikacijska kompetencija, učiti kako se uči, društvena i građanska kompetencija, poduzetnička kompetencija, interkulturalna kompetencija, digitalna kompetencija i kreativno-produktivna kompetencija.

U 8. razredu poseban akcenat je na razvijanju jezičko-komunikacijske kompetencije i učiti kako se uči.

Kompetencijski pristup omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku.

Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija (pozitivan stav prema učenju) i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom na ovom nivou.

Upotrebom tehnologije u nastavi učenik razvija kreativnost koja je ujedno i nezaobilazan segment obrazovnog procesa.

► Osnovno ► 9.

Godine učenja i podučavanja predmeta: 5

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.9.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja. Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

Opisuje detalje iz slušanog sadržaja.

Sažima slušani sadržaj.

Priprema se za slušanje aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi slušanog sadržaja.

A.9.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

Istražuje o nepoznatim riječima iz slušanog sadržaja i pronalazi im značenje u rječniku.

Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u slušanom sadržaju.

Poredi izgovor glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

A.9.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.

Navodi primjere obrazaca sporazumijevanja.

B

Čitanje i razumijevanje pročitano

B.9.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

Opisuje detalje iz teksta.

Sažima pročitani sadržaj.

Priprema se za čitanje teksta aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi teksta.

<p>B.9.2 Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.</p>	<p>Primjenjuje znakove interpunkcije, pravila izgovora i čitanja i intonaciju.</p> <p>Istražuje značenje nepoznatih riječi u rječniku ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.</p> <p>Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u tekstu.</p>
<p>SJZ-2.2.1 SJZ-2.2.2 SJZ-2.2.3</p>	
<p>B.9.3 Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.</p>	<p>Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i u BiH.</p>
<p>SJZ-2.3.1 SJZ-2.3.2</p>	

C **Govor i usmena komunikacija**

<p>C.9.1 Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.</p>	<p>Aktivno učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.</p> <p>Izražava želje, pretpostavke i planove i prepričava događaje iz prošlosti.</p> <p>Selektuje relevantne informacije vodeći računa o namjeni komunikacije, temi i publici.</p>
<p>SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 SJZ-3.3.2</p>	
<p>C.9.2 Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.</p>	<p>Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.</p> <p>Pravilno artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.</p> <p>Koriguje govor uz pomoć nastavnika.</p>
<p>SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1</p>	
<p>C.9.3 Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.</p>	<p>Pravilno koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.</p> <p>Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.</p>
<p>SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1 SJZ-3.3.2</p>	

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.9.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Piše jednostavne tekstove o poznatim, svakodnevnim temama, piše i odgovara na lične poruke, čestitke, pozivnice.

Izražava želje, pretpostavke i planove i prepričava događaje iz prošlosti.

Selektuje relevantne informacije vodeći računa o namjeni teksta, temi i publici.

D.9.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške samostalno ili uz pomoć nastavnika.

D.9.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

Pravilno koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevnne aktivnosti, slobodno vrijeme, film, studiranje i posao, tehnologije

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina

Zamjenice: lične, upitne, prisvojne, pokazne, neodređene zamjenice, združeni oblici ličnih zamjenica, relativne zamjenice

Član: određeni, neodređeni i partitivni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj, opisni (na -o, -a, -e), prisvojni, pokazni

Brojevi: do 2000

Glagoli: pomoćni, modalni, pravilni i frekventni nepravilni (andare, venire, dire, uscire, fare, sapere, bere...), kondicional sadašnji i prošli, upotreba kondicionala (osnovna pravila), izražavanje budućnosti u prošlosti, stare + gerundio

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, mentre, quando

Rečenice: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, složena rečenica (uzročna, vremenska), kondicionalna rečenica (se + presente)

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i podučavanja – metodičke smjernice:

Stvaranje ugodne atmosfere u učionici je jedan od osnovnih elemenata za motivisanje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva. Fokus rada je na usmenom i pisanom iskazu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke.

1.1. Preporuke za realizaciju tema

Preporučene teme na ovom nivou se postepeno proširuju, primjerene su uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji. Nastavnik bira broj, vrstu i raspored tema, jezičkih sredstava u nastavnoj godini, jer se u svakome razredu svi sadržaji proširuju i produblju.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura

Novi leksički materijal se uvodi na osnovu poznatih gramatičkih struktura. Nove gramatičke strukture se isto tako uvode na osnovu poznatog leksičkog materijala. Na ovom nivou gramatičke se pravilnosti tumače eksplicitno tj. uz upotrebu b/h/s jezika, s tim da je veoma važno voditi računa o tome da učenici gramatičke strukture ne usvajaju izolovano, već uvijek kao dio konteksta. Kod savremenog pristupa obradi gramatike preporučuje se tzv. istraživačko učenje, tj. način vođenja učenika prema samostalnom uočavanju i prepoznavanju jezičkih pravilnosti i analogija.

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta kao poticaj za govornu aktivnost
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- recitovanje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izrada postera i panoa
- učešće u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija
- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu i ostale vježbe izgovora
- pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- upotreba savremenih didaktičkih sredstava i Interneta tokom obrade, utvrđivanja i vrednovanja gradiva

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije:

Horizontalno umrežavanje podrazumijeva odgovarajuće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (pismo, mail, projekti, praznici) i stranim jezicima (funkcionalna upotreba jezika).

Tematski se može povezati sa predmetima: Muzička kultura (muzika kao poticaj za učenje stranog jezika), Likovna kultura (ilustracija pojmova: izrada plakata), Tjelesni i zdravstveni odgoj (zdrave navike), Matematika (brojanje), Informatika (pretraživanje na internetu, edukativne igre, aplikacije, programi Kahoot, Quizlet, Padlet Wordwall, pretraživanje na internetu), Geografija (zemlje i gradovi italijanskog govornog područja, turizam).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika: jezičko-komunikacijska kompetencija, učiti kako se uči, društvena i građanska kompetencija, poduzetnička kompetencija, interkulturalna kompetencija, digitalna kompetencija i kreativno-produktivna kompetencija.

U 9. razredu poseban akcenat je na razvijanju jezičko-komunikacijske kompetencije i učiti kako se uči.

Kompetencijski pristup omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku.

Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija (pozitivan stav prema učenju) i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom na ovom nivou.

Upotrebom tehnologije u nastavi učenik razvija kreativnost koja je ujedno i nezaobilazan segment obrazovnog procesa.

Srednje obrazovanje - Gimnazije

► Srednje ► I.

Godine učenja i podučavanja predmeta: 6

A

Gimnazija Slušanje i razumijevanje slušanog

A.I.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Opisuje detalje iz slušanog sadržaja.

Sažima slušani sadržaj.

Priprema se za slušanje aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi slušanog sadržaja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.I.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Istražuje o nepoznatim riječima iz slušanog sadržaja i pronalazi im značenje u rječniku.

Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u slušanom sadržaju.

Poredi izgovor glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.I.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.

Navodi primjere obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Gimnazija Čitanje i razumijevanje pročitano

B.I.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Opisuje detalje iz teksta.

Sažima pročitani sadržaj.

Priprema se za čitanje teksta aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi teksta.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.I.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Pravilno primjenjuje pravila izgovora i čitanja i intonaciju.

Istražuje značenje nepoznatih riječi u rječniku ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u tekstu.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.I.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i u BiH.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Gimnazija Govor i usmena komunikacija

C.I.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Aktivno učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.

Govori o svakodnevnim aktivnostima, planovima i događajima iz prošlosti.

Selektuje relevantne informacije vodeći računa o namjeni komunikacije, temi i publici.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.I.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi ograničeni broj riječi i izraza i osnovne jezičke konstrukcije.

Pravilno artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.I.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Gimnazija Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.I.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše jednostavne tekstove o poznatim, svakodnevnim temama.

Piše o svakodnevnim aktivnostima, planovima i događajima iz prošlosti.

Selektuje relevantne informacije vodeći računa o namjeni komunikacije, temi i publici.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.I.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi ograničeni broj riječi i izraza i osnovne jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške samostalno ili uz pomoć nastavnika.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.I.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije

Prilagođava izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, porodica, stanovanje, škola i posao, fizički opis, aktivnosti slobodnog vremena, putovanja i praznici

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Italijanski alfabet i ortografija

Imenice: rod, broj, jednina i množina

Zamjenice: lične, pokazne, upitne (chi, che, che cosa, cosa), prisvojne, neodređene (nessuno, qualcuno, ognuno), čestica ne

Član: određeni, neodređeni, partitivni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj, opisni, prisvojni, pokazni, neodređeni (ogni, qualche)

Brojevi: glavni i redni

Glagoli: indikativ prezenta essere, avere, pravilni glagoli I, II i III konjugacije, prezent osnovnih nepravilnih glagola, modalni, imperativ, esserci (c'è/ci sono), piacere (mi piace/mi piacciono), perfekt (passato prossimo), futur (futuro semplice, futuro composto), povratni glagoli

Prilozi: za vrijeme (oggi, ieri, domani, prima, dopo), mjesto (sotto, dietro, davanti, ci, vi), količinu (molto, poco)

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, quando, mentre

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, složene rečenice (uzročne, vremenske), nepravni govor u prezentu

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju i postepeno usvajaju i leksičke i gramatičke strukture koje su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika vodeći računa da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji prema procjeni nastavnika, a u korelaciji s jezičkim vještinama u zavisnosti od definisanih funkcija. Učenici se podučavaju da uče prema modelu, odnosno da uočavaju obrasce, bilježe i analiziraju kombinacije gramatičkih struktura u okviru pročitanoog teksta ili odslušanog audio/video zapisa, a potom da ih u istoj formaciji primjenjuju u govoru i pisanju.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 1. razredu podrazumijeva kraće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče ili narativnog teksta, prezentacijske vještine), Prvi i Drugi strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Likovna kultura (crtanje, ilustracija) i Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, kreiranje teksta u digitalnim formatima - prezentacija, e-mail). Pretpostavlja se i tematska povezanost izučavanih sadržaja s predmetima Geografija (zemlje, narodi), Historija (praznici, narodi, tradicije i ličnosti), Biologija (ljudsko tijelo, bolesti i zdravlje, biljni i životinjski svijet), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim

normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimulira se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promoviranje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva, razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

A

Gimnazija Slušanje i razumijevanje slušanog

A.II.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Interpretira detalje iz slušanog sadržaja.

Prepričava slušani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju slušanog teksta.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.II.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Prepoznaje značenje nepoznatih riječi na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o značenju i upotrebi novih i nepoznatih jezičkih struktura.

Objašnjava pravila izgovora glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.II.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Objašnjava razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

Ističe važnost poštivanja obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Gimnazija Čitanje i razumijevanje pročitano

B.II.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Interpretira detalje iz teksta.

Prepričava pročitani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju teksta

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.II.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Objašnjava pravila čitanja i izgovora italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

Prepoznaje značenje nepoznatih riječi na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o značenju i upotrebi novih i nepoznatih jezičkih struktura.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.II.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Objašnjava razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Gimnazija Govor i usmena komunikacija

C.II.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Aktivno učestvuje u razgovoru o poznatim temama.

Priča o prošlim događajima vodeći računa o redoslijedu radnje.

Odgovara na pitanja na spontan način.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.II.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi prošireni fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Akcentuje riječi, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.II.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Procjenjuje društveni kontekst i na osnovu njega koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Objašnjava sličnosti i razlike između italijanske i bh. kulture.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Gimnazija Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.II.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše tekstove o poznatim temama.

Piše o prošlim događajima vodeći računa o redoslijedu radnje.

Planira strukturu i sadržaj teksta.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.II.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi prošireni fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi primjenjujući pravila pisanja i izgovora.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.II.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Procjenjuje društveni kontekst i na osnovu njega koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, hrana i obroci, film, kupovina i moda, mediji, muzika

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina (il problema, il film, la foto)

Zamjenice: naglašeni i nenaglašeni oblici ličnih zamjenica u akuzativu i dativu (pronomi diretti, pronomi indiretti), upitne (quale/i, quanto/a, i/e), neodređene (nessuno, ognuno, qualcuno), odnosne (che, cui)

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana

Pridjevi: rod i broj, opisni, prisvojni, pokazni, neodređeni (ogni, qualche)

Brojevi: glavni i redni

Glagoli: pomoćni, modalni, povratni, pravilni i nepravilni, imperfekt (imperfetto), odnos imperfekt/perfekt, pluskvamperfekt (trapassato prossimo) kondicional prezenta i kondicional prošli, gerundiv, stare + gerundio

Prilozi: za mjesto, vrijeme, način

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, quando, mentre, se

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, složene rečenice (uzročne, vremenske), nepravni govor u prezentu

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju i postepeno usvajaju i leksičke i gramatičke strukture koje su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika vodeći računa da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji ili u kombinaciji s drugim leksičkim i gramatičkim strukturama prema procjeni nastavnika u zavisnosti od definisanih funkcija i u korelaciji s jezičkim vještinama. Učenici se podučavaju da uče prema modelu, odnosno da uočavaju obrasce, bilježe i analiziraju kombinacije gramatičkih struktura u okviru pročitanoog teksta ili odslušanog audio/video zapisa, a potom da ih u istoj formaciji primjenjuju u govoru i pisanju.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 2. razredu podrazumijeva kraće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane s predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (priča, narativni tekst, članak; prezentacija), Prvi i Drugi strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Muzička kultura (pjesme) i Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, post, e-mail, digitalni izvori). Pretpostavlja se i tematska povezanost s predmetima Geografija (zemlje, migracije, život u gradu i na selu, zaštita životne sredine), Historija (društvo, grad, selo, vremenske epohe, narodi, tradicije i ličnosti), Biologija (biljni i životinjski svijet,) Fizika (nauka, izumi, pojave u prirodi) i Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija - kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima sa vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimulise se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu

A

Gimnazija Slušanje i razumijevanje slušanog

A.III.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Analizira detalje iz slušanog sadržaja.

Objašnjava slušani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.III.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi novih i nepoznatih jezičkih struktura.

Provjerava izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.III.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

Procjenjuje upotrebu različitih obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Gimnazija Čitanje i razumijevanje pročitano

B.III.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Analizira detalje iz teksta.

Objašnjava pročitani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju teksta.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2](#)

B.III.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Provjerava izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi i obliku novih i nepoznatih jezičkih struktura.

[SJZ-2.2.1 SJZ-2.2.2 SJZ-2.2.3](#)

B.III.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

*Čita i analizira odlomke književnih djela italijanskih autora.

*Poredi djela italijanskih autora s djelima autora bosanskohercegovačke i svjetske književnosti.

[SJZ-2.3.1 SJZ-2.3.2](#)

C

Gimnazija Govor i usmena komunikacija

C.III.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Spontano učestvuje u razgovoru o različitim temama.

Izražava misli i osjećanja i interpretira događaje iz prošlosti.

Prilagođava izgovor, intonaciju i jačinu glasa situaciji.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 SJZ-3.3.2](#)

C.III.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima

Koristi širi fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Akcentuje riječi, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika ili samostalno.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

C.III.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

C.III.4

*Usmeno prevodi s italijanskog jezika na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.1](#)

Konsekutivno prevodi kraće i jednostavnije tekstove o poznatim temama s italijanskog na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

Koristi odgovarajući vokabular i jezičke strukture.

Vodi računa o namjeni teksta, autoru i publici.

Prilagođava stil i registar izvornom tekstu.

Pravi zabilješke prilikom prevođenja.

D

Gimnazija Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.III.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Piše srednje duge tekstove o različitim temama.

Izražava misli i osjećanja i interpretira događaje iz prošlosti.

Organizuje tekst u odlomke, ispravlja i uređuje tekst.

D.III.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi širi fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi primjenjujući pravila pisanja i izgovora.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.III.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.III.4

*Pismeno prevodi s italijanskog jezika na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

Pismeno prevodi srednje duge i srednje složene tekstove o poznatim temama s italijanskog na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

Koristi odgovarajući vokabular i jezičke strukture.

Vodi računa o namjeni teksta, autoru i publici.

Prilagođava stil i registar izvornom tekstu.

Koristi se rječnikom.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.2](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: škola i obrazovanje, poslovni život i ekonomija, putovanja i odmor, italijanski gradovi i regije, sport i zdravlje, historija, opera i pozorište

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina

Zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, neodređene, odnosne, upitne, združeni oblici ličnih zamjenica, zamjenice s imperativom

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: opisni, prisvojni, pokazni, neodređeni, upitni, komparativ (maggioranza, minoranza, uguaglianza), superlativ (relativo, assoluto), nepravilna komparacija (buono, cattivo, piccolo, grande, alto, basso), pridjevi bello, quello

Glagoli: pomoćni, modalni, povratni, pravilni i nepravilni, prošla vremena indikativa (passato remoto, trapassato remoto), vremena konjunktiva (prezent, perfekt), slaganje vremena u konjunktivu, upotreba konjunktiva, direktni i indirektni imperativ, negativni imperativ

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente, komparacija priloga bene i male, adverbijalni izrazi

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, mentre, quando

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, mjesto pridjeva uz imenicu, mjesto zamjenice uz imperativ

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi i indikatori označeni * se odnose na jezičko izorno područje gimnazije.

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju leksičke i gramatičke strukture iz prethodnih razreda i uvode se i pamte nove prema principu "ponovnog susreta" u istoj ili različitoj formi i kontekstu. Potrebno je voditi računa da su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika te da su povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji ili u kombinaciji s drugim leksičkim i gramatičkim strukturama prema procjeni nastavnika u zavisnosti od definisanih funkcija i u korelaciji su s jezičkim vještinama. Konstantna izloženost autentičnim jezičkim obrascima i raznovrsnim materijalima ključna je za nadogradnju znanja gramatike i vokabulara.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetna korelacija:

Horizontalno umrežavanje u 3. razredu podrazumijeva audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče, formalnog eseja i članka, prezentacija), Prvi, Drugi i Treći strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, kreiranje teksta u digitalnim formatima - projekti online, zaštita). Pretpostavlja se i tematska povezanost s predmetima Geografija (zemlje, globalizacija, multinacionalne kompanije, tehnološki razvoj), Historija (otkrivanje svijeta, otkrića i napredak, globalizacija, borba za ljudska

prava, kulture), Biologija (anatomija čovjeka, bolesti i prevencija), Fizika (nauka, pojave u prirodi), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana, značaj tjelovježbe), Matematika (matematički geniji, problemski zadaci), Psihologija (analiza ljudskog ponašanja i navika, razvoj ličnosti i identitet), Demokracija/Sociologija (porodica, društvo i institucije, zakoni, etičke i moralne dileme, identitet, obrazovanje, globalizacija, medijska kultura).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimulira se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

A

Gimnazija Slušanje i razumijevanje slušanog

A.IV.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Preispituje ideje izražene u slušanom sadržaju.

Analizira i procjenjuje slušani sadržaj.

Kreira bilješke tokom slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.IV.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi novih i nepoznatih jezičkih struktura.

Istražuje izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.IV.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Iznosi vlastite stavove o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i potkrepljuje ih argumentima.

Procjenjuje upotrebu različitih obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Gimnazija Čitanje i razumijevanje pročitano

B.IV.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Preispituje ideje izražene u tekstu.

Analizira i procjenjuje tekst.

Povezuje sadržaj teksta s vlastitim iskustvom.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.IV.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Istražuje izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi i obliku novih i nepoznatih jezičkih struktura.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.IV.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Iznosi vlastite stavove o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i potkrepljuje ih argumentima.

*Čita i analizira odlomke književnih djela italijanskih autora.

*Poredi djela italijanskih autora s djelima autora bosanskohercegovačke i svjetske književnosti.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Gimnazija Govor i usmena komunikacija

C.IV.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Spontano učestvuje u razgovoru o različitim temama.

Iznosi hipoteze o različitim situacijama, prenosi tuđe ideje i misli.

Prilagođava sadržaj i formu govora prema reakciji publike.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.IV.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi široki fond riječi i izraza i složene jezičke konstrukcije.

Akcentuje riječi, poštuje ritam i intonaciju rečenice

Samostalno koriguje govor.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.IV.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Iznosi vlastite stavove o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i potkrepljuje ih argumentima.

C.IV.4

*Usmeno prevodi s italijanskog jezika na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.1](#)

Konsekutivno prevodi kraće, srednje složene tekstove o poznatim temama s italijanskog na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

Koristi odgovarajući vokabular i jezičke strukture.

Vodi računa o namjeni teksta, autoru i publici.

Prilagođava stil i registar izvornom tekstu.

Pravi zabilješke prilikom prevođenja.

D

Gimnazija Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.IV.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Piše srednje duge formalne i neformalne tekstove o različitim temama.

Iznosi hipoteze o različitim situacijama, prenosi tuđe ideje i misli.

Planira stil pisanja, ispravlja i uređuje tekst.

D.IV.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

Koristi široki fond riječi i izraza i složene jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi primjenjujući pravila pisanja i izgovora.

D.IV.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.IV.4

*Pismeno prevodi s italijanskog jezika na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

Pismeno prevodi srednje duge i srednje složene tekstove o poznatim temama s italijanskog na maternji i s maternjeg na italijanski jezik.

Koristi odgovarajući vokabular i jezičke strukture.

Vodi računa o namjeni teksta, autoru i publici.

Prilagođava stil i registar izvornom tekstu.

Koristi se rječnikom.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.2](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: život na selu i u gradu, okoliš, tehnologije, nauka, umjetnost, književnost, problemi savremenog društva (kriminalitet, ovisnost, migracije, nezaposlenost, bijela kuga)

Gramatički sadržaji:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina

Zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, neodređene, odnosne, upitne, si passivante, upotreba ci i ne, zamjenice s imperativom

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: opisni, prisvojni, pokazni, neodređeni, upitni

Glagoli: pomoćni, modalni, povratni, pravilni i nepravilni, vremena indikativa, vremena konjunktiva (prezent, perfekt, imperfekt, pluskvamperfekt), slaganje vremena u indikativu i konjunktivu, pasiv, bezlični glagolski oblici (gerundiv, infinitiv, particip)

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente, adverbijalni izrazi

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Vezni: e/ed, o, ma, perché, mentre, quando

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, složena rečenica (uzročna, vremenska), kondicionalna rečenica (se + presente, se + congiuntivo imperfetto, se + congiuntivo trapassato), red riječi u pasivnoj rečenici, upravni i neupravni govor, kondicionalne rečenice

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi i indikatori označeni * se odnose na jezičko izorno područje gimnazije.

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju leksičke i gramatičke strukture iz prethodnih razreda i uvode se i pamte nove prema principu "ponovnog susreta" u istoj ili različitoj formi i kontestu. Potrebno je voditi računa da su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika te da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji ili u kombinaciji s drugim leksičkim i gramatičkim strukturama prema procjeni nastavnika u zavisnosti od definisanih funkcija i u korelaciji su s vještinama govora, slušanja, čitanja i pisanja. Konstantna izloženost autentičnim jezičkim obrascima i raznovrsnim materijalima ključna je za nadogradnju znanja gramatike i vokabulara.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 4. razredu podrazumijeva audio, printane i pisane sadržaje formom povezane s nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče ili narativnog teksta, formalnog argumentativnog eseja i članka; prezentacijske vještine), Prvi, Drugi i Treći strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, prezentacija, e-mail, blog, članak, pismo namjere, CV, poster za učionicu, projekti online). Pretpostavlja se i tematska povezanost s predmetima Geografija (BiH, moja domovina, kulturna baština, reklamiranje turističkih atrakcija), Historija (narodi, tradicije, propaganda, masovni mediji i masovna kultura, ličnosti XX vijeka, nauka i umjetnost), Biologija (ekologija i zaštita okoline, genetičko inženjerstvo, kloniranje – moralne dileme), Fizika (nauka, izumi), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana, tematski vokabular za penjanje, etika u sportu), Matematika (matematički umovi, problemski zadaci), Filozofija (porodica, društvo i institucije, zakoni, etičke i moralne dileme, obrazovanje i obrazovni sistemi)

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimulise se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

A

Srednja stručna škola Slušanje i razumijevanje slušanog

A.I.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Izdvađa glavne ideje i neke detalje iz slušanog sadržaja.

Navodi primjere iz slušanog sadržaja.

Priprema se za slušanje aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi slušanog sadržaja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.I.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Istražuje o nepoznatim riječima iz slušanog sadržaja i pronalazi im značenje u rječniku.

Razlikuje poznate i nepoznate jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Poredi izgovor glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.I.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Navodi razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

Izdvađa specifičnosti različitih obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Srednja stručna škola Čitanje i razumijevanje pročitano

B.I.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Izdvađa glavne ideje i neke detalje iz teksta.

Odgovara na pitanja i navodi primjere iz teksta.

Priprema se za čitanje teksta aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi teksta.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.I.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Primjenjuje znakove interpunkcije, pravila izgovora i čitanja i intonaciju.

Istražuje značenje nepoznatih riječi u rječniku ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Izdvađa nove i nepoznate jezičke strukture.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.I.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Navodi razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Srednja stručna škola Govor i usmena komunikacija

C.I.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.

Govori o svakodnevnim aktivnostima i događajima iz prošlosti.

Vodi računa o namjeni komunikacije i publici.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.I.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Pravilno artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.I.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

Pravilno koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Navodi primjere sličnosti i razlika između italijanske i bh. kulture.

D

Srednja stručna škola Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.I.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Piše tekstove o poznatim, svakodnevnim temama.

Piše o svakodnevnim aktivnostima i događajima iz prošlosti.

Vodi računa o namjeni teksta i publici.

D.I.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške samostalno ili uz pomoć nastavnika.

D.I.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

Pravilno koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, aktivnosti slobodnog vremena, fizički opis, porodica, stanovanje, škola i posao, komunikacijska i prijevozna sredstva

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Italijanski alfabet i ortografija

Imenice: rod, broj, jednina imnožina

Zamjenice: lične (io, tu, lui/lei, noi, voi, loro), pokazne (questo, quello), upitne (chi, che, che cosa, cosa), prisvojne (mio, tuo, nostro), neodređene (nessuno, qualcuno, ognuno)

Član: određeni, neodređeni, partitivni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj, opisni bello, grande, piccolo, prisvojni (mio, tua, suoi), pokazni (questo, quello), neodređeni (ogni, qualche)

Brojevi: do 100, redni brojevi do 20

Glagoli: indikativ prezenta essere, avere, pravilni glagoli I, II i III konjugacije, prezent osnovnih nepravilnih glagola, modalni, imperativ, esserci (c'è/ci sono), piacere (mi piace/mi piacciono), perfekt (passato prossimo), povratni glagoli

Prilozi: za vrijeme (oggi, ieri, domani, prima, dopo), mjesto (sotto, dietro, davanti, ci, vi), količinu (molto, poco)

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) isloženi (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, quando, mentre

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, složene rečenice (uzročne, vremenske), nepravni govor u prezentu

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju i postepeno usvajaju i leksičke i gramatičke strukture koje su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika vodeći računa da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji prema procjeni nastavnika, a u korelaciji s jezičkim vještinama u zavisnosti od definisanih funkcija. Učenici se podučavaju da uče prema modelu, odnosno da uočavaju obrasce, bilježe i analiziraju kombinacije gramatičkih struktura u okviru pročitane teksta ili odslušanog audio/video zapisa, a potom da ih u istoj formaciji primjenjuju u govoru i pisanju.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 1. razredu podrazumijeva kraće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče ili narativnog teksta, prezentacijske vještine), Prvi i Drugi strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Likovna kultura (crtanje, ilustracija) i Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, kreiranje teksta u digitalnim formatima - prezentacija, e-mail). Pretpostavlja se i tematska povezanost izučavanih sadržaja s nastavnim predmetima Geografija (zemlje, narodi), Historija (praznici, narodi, tradicije i ličnosti), Biologija (ljudsko tijelo, bolesti i zdravlje, biljni i životinjski svijet), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimuliše se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva, razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

► Srednje ► II.

Godine učenja i podučavanja predmeta: 7

A

Srednja stručna škola Slušanje i razumijevanje slušanog

A.II.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Opisuje detalje iz slušanog sadržaja.

Sažima slušani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju slušanog teksta.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.II.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Prepoznaje značenje nepoznatih riječi na osnovu konteksta.

Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u slušanom sadržaju.

Provjerava izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.II.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.

Ističe važnost poštivanja obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Srednja stručna škola Čitanje i razumijevanje pročitano

B.II.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Opisuje detalje iz teksta.

Sažima pročitani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju teksta.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.II.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Primjenjuje znakove interpunkcije, pravila izgovora i čitanja i intonaciju.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u tekstu.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.II.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i u BiH.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Srednja stručna škola **Govor i usmena komunikacija**

C.II.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Aktivno učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.

Iznosi planove i prepričava događaje iz prošlosti na jednostavan način.

Selektuje relevantne informacije vodeći računa o namjeni komunikacije, temi i publici.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.II.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Pravilno artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.II.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Srednja stručna škola Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.II.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše tekstove o poznatim, svakodnevnim temama.

Iznosi planove i prepričava događaje iz prošlosti na jednostavan način.

Selektuje relevantne informacije vodeći računa o namjeni komunikacije, temi i publici.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.II.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške samostalno ili uz pomoć nastavnika.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.II.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: aktivnosti slobodnog vremena, putovanja i praznici, hrana i obroci, film, kupovina i moda

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina (il problema, il film, la foto)

Zamjenice: naglašeni i nenaglašeni oblici ličnih zamjenica u akuzativu (pronomi diretti), prisvojne, pokazne, upitne (quale/i, quanto/a,i/e), neodređene (nessuno, ognuno, qualcuno), čestica ne

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana

Pridjevi: rod i broj, opisni (bello, grande, piccolo, prisvojni (mio, tua, suoi), pokazni (questo, quello), neodređeni (ogni, qualche)

Brojevi: do 2000

Glagoli: futur (futuro semplice, futuro composto), imperfekt (imperfetto), odnos imperfekt/perfekt, pluskvamperfekt (trapassato prossimo), slaganje vremena – osnovna pravila

Prilozi: za mjesto, vrijeme, način, komparacija priloga bene i male, adverbijalni izrazi

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, quando, mentre, se

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, uzročna, vremenska, upravni i neupravni govor – osnovna pravila

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

2. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju i postepeno usvajaju i leksičke i gramatičke strukture koje su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika vodeći računa da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji ili u kombinaciji s drugim leksičkim i gramatičkim strukturama prema procjeni nastavnika u zavisnosti od definisanih funkcija i u korelaciji s jezičkim vještinama.

Učenici se podučavaju da uče prema modelu, odnosno da uočavaju obrasce, bilježe i analiziraju kombinacije gramatičkih struktura u okviru pročitaneog teksta ili odslušanog audio/video zapisa, a potom da ih u istoj formaciji primjenjuju u govoru i pisanju.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 2. razredu podrazumijeva kraće audio, printane i pisane sadržaje formom povezane s nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (priča, narativni tekst, članak; prezentacija), Prvi i Drugi strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Muzička kultura (pjesme) i Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, post, e-mail, digitalni izvori). Pretpostavlja se i tematska povezanost s nastavnim predmetima Geografija (zemlje, migracije, život u gradu i na selu, zaštita životne sredine), Historija (društvo, grad, selo, vremenske epohe, narodi, tradicije i ličnosti), Biologija (biljni i životinjski svijet,) Fizika (nauka, izumi, pojave u prirodi) i Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija - kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima sa vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimulise se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

A

Srednja stručna škola Slušanje i razumijevanje slušanog

A.III.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Interpretira detalje iz slušanog sadržaja.

Prepričava slušani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju slušanog teksta.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.III.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o značenju i upotrebi novih i nepoznatih jezičkih struktura.

Objašnjava pravila izgovora glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.III.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Objašnjava razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

Procjenjuje upotrebu različitih obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Srednja stručna škola Čitanje i razumijevanje pročitano

B.III.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Interpretira detalje iz teksta.

Prepričava pročitani sadržaj.

Pravi pretpostavke o mogućem sadržaju teksta.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.III.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Provjerava izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi i obliku novih i nepoznatih jezičkih struktura.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.III.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Objašnjava razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Srednja stručna škola Govor i usmena komunikacija

C.III.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Aktivno učestvuje u razgovoru o različitim temama.

Prepričava događaje iz prošlosti vodeći računa o redoslijedu radnje.

Odgovara na pitanja na spontan način.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.III.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi prošireni fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Akcentuje riječi, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika ili samostalno.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.III.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Procjenjuje društveni kontekst i na osnovu njega koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Objašnjava sličnosti i razlike između italijanske i bh. kulture.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Srednja stručna škola Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.III.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše tekstove o poznatim temama.

Prepričava događaje iz prošlosti vodeći računa o redoslijedu radnje.

Planira strukturu i sadržaj teksta.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.III.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi prošireni fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi primjenjujući pravila pisanja i izgovora.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.III.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Procjenjuje društveni kontekst i na osnovu njega koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: mediji, muzika, škola i obrazovanje, putovanja i odmor, italijanski gradovi i regije

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina

Zamjenice: naglašeni i nenaglašeni oblici ličnih zamjenica u akuzativu i dativu (pronomi diretti, pronomi indiretti), prisvojne, upitne (quale/i, quanto/a,i/e), neodređene (nessuno, ognuno, qualcuno), odnosne (che, cui), združeni oblici ličnih zamjenica, zamjenice s imperativom

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: opisni, prisvojni, pokazni, neodređeni, upitni, komparativ (maggioranza, minoranza, uguaglianza), superlativ (relativo, assoluto), nepravilna komparacija (buono, cattivo, piccolo, grande, alto, basso), pridjevi bello, quello

Glagoli: pomoćni, modalni, povratni, pravilni i nepravilni, kondicional prezenta i perfekta, slaganje vremena u indikativu

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente, komparacija priloga bene i male, adverbijalni izrazi

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Vezni: e/ed, o, ma, perché, mentre, quando

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, mjesto pridjeva uz imenicu, mjesto zamjenice uz imperativ

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

2.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

2.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju leksičke i gramatičke strukture iz prethodnih razreda i uvode se i pamte nove prema principu "ponovnog susreta" u istoj ili različitoj formi i kontekstu. Potrebno je voditi računa da su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika te da su povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji ili u kombinaciji s drugim leksičkim i gramatičkim strukturama prema procjeni nastavnika u zavisnosti od definisanih funkcija i u korelaciji su s jezičkim vještinama. Konstantna izloženost autentičnim jezičkim obrascima i raznovrsnim materijalima ključna je za nadogradnju znanja gramatike i vokabulara.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetna korelacija:

Horizontalno umrežavanje u 3. razredu podrazumijeva audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče, formalnog eseja i članka, prezentacija), Prvi, Drugi i Treći strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, kreiranje teksta u digitalnim formatima - projekti online, zaštita). Pretpostavlja se i tematska povezanost s nastavnim predmetima Geografija (zemlje, globalizacija, multinacionalne kompanije, tehnološki razvoj), Historija (otkrivanje svijeta, otkrića i napredak, globalizacija, borba za ljudska prava, kulture), Biologija (anatomija čovjeka, bolesti i prevencija), Fizika (nauka, pojave u prirodi), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana, značaj tjelovježbe), Matematika (matematički geniji, problemski zadaci), Psihologija (analiza ljudskog ponašanja i navika, razvoj ličnosti i identitet), Demokratija/Sociologija (porodica, društvo i institucije, zakoni, etičke i moralne dileme, identitet, obrazovanje, globalizacija, medijska kultura).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimuliše se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

A

Srednja stručna škola Slušanje i razumijevanje slušanog

A.IV.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Analizira detalje iz slušanog sadržaja.

Objašnjava slušani sadržaj.

Kreira bilješke tokom slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.IV.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi novih i nepoznatih jezičkih struktura.

Istražuje izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.IV.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

Procjenjuje upotrebu različitih obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Srednja stručna škola Čitanje i razumijevanje pročitano

B.IV.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Analizira detalje iz teksta.

Objašnjava pročitani sadržaj.

Povezuje sadržaj teksta s vlastitim iskustvom.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

B.IV.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Istražuje izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi i obliku novih i nepoznatih jezičkih struktura.

[SJZ-2.2.1](#) [SJZ-2.2.2](#) [SJZ-2.2.3](#)

B.IV.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#)

C

Srednja stručna škola Govor i usmena komunikacija

C.IV.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Spontano učestvuje u razgovoru o različitim temama.

Izražava misli i osjećanja i interpretira događaje iz prošlosti.

Prilagođava sadržaj i formu govora prema reakciji publike.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.2.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

C.IV.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima

Koristi širi fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Akcentuje riječi, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika ili samostalno.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

C.IV.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Srednja stručna škola Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.IV.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše srednje duge tekstove o različitim temama.

Izražava misli i osjećanja i interpretira događaje iz prošlosti.

Organizuje tekst u odlomke, ispravlja i uređuje tekst.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.IV.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi širi fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi primjenjujući pravila pisanja i izgovora.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.IV.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: poslovni život i ekonomija, sport, zdravlje i zdravi stilovi života, historija, opera i pozorište

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaj:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina

Zamjenice: naglašeni i nenaglašeni oblici ličnih zamjenica u akuzativu i dativu (pronomi diretti, pronomi indiretti), prisvojne, upitne (quale/i, quanto/a,i/e), neodređene (nessuno, ognuno, qualcuno), odnosne (che, cui), združeni oblici ličnih zamjenica, zamjenice s imperativom

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: opisni, prisvojni, pokazni, neodređeni, upitni, komparativ (maggioranza, minoranza, uguaglianza), superlativ (relativo, assoluto), nepravilna komparacija (buono, cattivo, piccolo, grande, alto, basso), pridjevi bello, quello

Glagoli: pomoćni, modalni, povratni, pravilni i nepravilni, prošla vremena indikativa, vremena konjunktiva (prezent, perfekt), slaganje vremena u konjunktivu, upotreba konjunktiva, direktni i indirektni imperativ, negativni imperativ

Prilozi: za mjesto, vrijeme i način, prilozi na – mente, komparacija priloga bene i male, adverbijalni izrazi

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, mentre, quando

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, mjesto pridjeva uz imenicu, mjesto zamjenice uz imperativ, upravni i neupravni govor

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Teme su prilagođene trendu i promjenama u društvu i svijetu te ih je moguće i dalje proširivati, modernizovati i prilagođavati u praksi izvođenja nastave italijanskog jezika, a u skladu s potencijalima učenika, njihovom jezičkom razvoju, uzrastu i interesovanjima. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju leksičke i gramatičke strukture iz prethodnih razreda i uvode se i pamte nove prema principu "ponovnog susreta" u istoj ili različitoj formi i kontestu. Potrebno je voditi računa da su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika te da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Preporučene gramatičke i leksičke strukture se podučavaju u međusobnoj kombinaciji ili u kombinaciji s drugim leksičkim i gramatičkim strukturama prema procjeni nastavnika u zavisnosti od definisanih funkcija i u korelaciji su s vještinama govora, slušanja, čitanja i pisanja. Konstantna izloženost autentičnim jezičkim obrascima i raznovrsnim materijalima ključna je za nadogradnju znanja gramatike i vokabulara.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 4. razredu podrazumijeva audio, printane i pisane sadržaje formom povezane s nastavnim predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče ili narativnog teksta, formalnog argumentativnog eseja i članka; prezentacijske vještine), Prvi, Drugi i Treći strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, prezentacija, e-mail, blog, članak, pismo namjere, CV, poster za učionicu, projekti online). Pretpostavlja se i tematska povezanost s nastavnim predmetima Geografija (BiH, moja domovina, kulturna baština, reklamiranje turističkih atrakcija), Historija (narodi, tradicije, propaganda, masovni mediji i masovna kultura, ličnosti XX vijeka, nauka i umjetnost), Biologija (ekologija i zaštita okoline, genetičko inženjerstvo, kloniranje – moralne dileme), Fizika (nauka, izumi), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana, tematski vokabular za penjanje, etika u sportu), Matematika (matematički umovi, problemski zadaci), Filozofija (porodica, društvo i institucije, zakoni, etičke i moralne dileme, obrazovanje i obrazovni sistemi)

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija – kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimuliše se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

► Treći strani jezik ► III.
Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.III.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Izdvaja glavne ideje i neke detalje iz slušanog sadržaja i reaguje verbalno ili neverbalno.

Odgovara na jednostavna pitanja u vezi sa slušanim sadržajem.

Razvija pozitivan stav prema slušanju, prati smjernice i definiše namjenu slušanja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.III.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Navodi poznate i neke nepoznate riječi iz slušanog sadržaja.

Razlikuje poznate i nepoznate jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Poredi izgovor glasova i glasovnih grupa italijanskog jezika u odnosu na maternji jezik.

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.III.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Navodi razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i BiH.

Izdvaja specifičnosti različitih obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

Razlikuje standardni italijanski jezik od dijalekata i drugih romanskih jezika.

B

Čitanje i razumijevanje pročitnog

B.III.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Izdvaja glavne ideje i neke detalje iz teksta i reaguje verbalno ili neverbalno.

Odgovara na jednostavna pitanja u vezi s tekстом.

Prati smjernice nastavnika i definiše namjenu teksta.

[SJZ-2.1.1](#) [SJZ-2.1.2](#)

<p>B.III.2</p> <p>Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.</p>	<p>Primjenjuje pravila izgovora i čitanja i intonaciju.</p> <p>Istražuje značenje nepoznatih riječi u rječniku ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.</p> <p>Propituje o nepoznatim jezičkim strukturama u tekstu.</p>
<p>SJZ-2.2.1 SJZ-2.2.2 SJZ-2.2.3</p>	
<p>B.III.3</p> <p>Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.</p>	<p>Navodi razlike u svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH.</p>
<p>SJZ-2.3.1 SJZ-2.3.2</p>	
<p>C</p> <p>Govor i usmena komunikacija</p>	
<p>C.III.1</p> <p>Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.</p>	<p>Učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.</p> <p>Govori o svakodnevnim aktivnostima, planovima i događajima iz prošlosti.</p> <p>Vodi računa o namjeni komunikacije i publici.</p>
<p>SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 SJZ-3.3.2</p>	
<p>C.III.2</p> <p>Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.</p>	<p>Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.</p> <p>Artikuliše glasove, poštuje ritam i intonaciju rečenice.</p> <p>Koriguje govor uz pomoć nastavnika.</p>
<p>SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1</p>	
<p>C.III.3</p> <p>Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i</p>	<p>Koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.</p> <p>Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.</p>

međukulturne različitosti
prilikom interakcije.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.III.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše jednostavne tekstove o poznatim, svakodnevnim temama, piše i odgovara na lične poruke, čestitke, pozivnice.

Piše o svakodnevnim aktivnostima, planovima i događajima iz prošlosti.

Piše kraće tekstove vodeći računa o namjeni teksta i publici

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.III.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi osnovne riječi i izraze i jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi i koriguje pravopisne greške samostalno ili uz pomoć nastavnika.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.III.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: pozdravi, predstavljanje, fizički opis, porodica, stanovanje, škola i posao, svakodnevne aktivnosti, aktivnosti slobodnog vremena, putovanja i praznici

Vokabular u vezi s predloženim temama

Italijanski alfabet i ortografija

Imenice: rod, broj, jednina imnožina

Zamjenice: lične (io, tu, lui/lei, noi, voi, loro), pokazne (questo, quello), upitne (chi, che, che cosa, cosa), prisvojne (mio, tuo, nostro), neodređene (nessuno, qualcuno, ognuno), čestica ne

Član: određeni, neodređeni, partitativni, sažimanje člana s prepozicijama

Pridjevi: rod i broj, opisni (bello, grande, piccolo), prisvojni (mio, tua, suoi), pokazni (questo, quello), neodređeni (ogni, qualche)

Brojevi: do 100, redni brojevi do 20

Glagoli: indikativ prezenta essere, avere, pravilni glagoli I, II i III konjugacije, prezent osnovnih nepravilnih glagola, modalni, imperativ, esserci (c'è/ci sono), piacere (mi piace/mi piacciono), perfekt (passato prossimo), futur (futuro semplice, futuro composto), povratni glagoli

Prilozi: za vrijeme (oggi, ieri, domani, prima, dopo), mjesto (sotto, dietro, davanti, ci, vi), količinu (molto, poco)

Prijedlozi: prosti (a, di, da, in, con, per, su, tra, fra) i složeni (allo, del, dalla, nell'...)

Veznici: e/ed, o, ma, perché, quando, mentre

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, složene rečenice (uzročne, vremenske), nepravni govor u prezentu

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

1. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Preporučene teme su primjerene početku učenja novog stranog jezika, ali i uzrastu i interesovanjima učenika. Mogu se izučavati zasebno ili u kombinaciji. Nastavnik bira broj, vrstu i raspored tema, jezičkih sredstava u nastavnoj godini, jer se u narednoj godini učenja trećeg stranog jezika sadržaji proširuju i produblju.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici postepeno usvajaju leksičke i gramatičke strukture koje su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika vodeći računa da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama. Učenici se podučavaju da uče prema modelu, odnosno da uočavaju obrasce, bilježe i analiziraju kombinacije gramatičkih struktura u okviru pročitane teksta ili odslušanog audio/video zapisa, a potom da ih u istoj formaciji primjenjuju u govoru i pisanju.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 3. razredu podrazumijeva audio, printane i pisane sadržaje formom povezane sa predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (kompozicija kratke priče, formalnog eseja i članka, prezentacija), Prvi i Drugi strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, kreiranje teksta u digitalnim formatima - projekti online, zaštita). Pretpostavlja se i tematska povezanost s predmetima Geografija (zemlje i gradovi), Historija (kultura i tradicija), Biologija (dijelovi tijela, bol.esti), Fizika (nauka, pojave u prirodi), Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste

sportova i rekreacije, zdrava ishrana, značaj tjelovježbe), Matematika (matematički geniji, problemski zadaci), Psihologija (karakterčnosti, analiza ljudskog ponašanja), Demokratija/Sociologija (porodica, društvo i institucije, etičke i moralne dileme, identitet, obrazovanje)

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima s vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimuliše se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva, razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

A

Slušanje i razumijevanje slušanog

A.IV.1

Tumači slušani sadržaj primjenjujući strategije slušanja.

Opisuje detalje iz slušanog sadržaja.

Sažima slušani sadržaj.

Priprema se za slušanje aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi slušanog sadržaja.

[SJZ-1.1.1](#) [SJZ-1.1.2](#)

A.IV.2

Analizira vokabular, jezičke i fonetske zakonitosti.

Istražuje o nepoznatim riječima iz slušanog sadržaja i pronalazi im značenje u rječniku.

Izdvađa poznate i neke nepoznate jezičke strukture u slušanom sadržaju.

Provjerava izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku

[SJZ-1.2.1](#) [SJZ-1.2.2](#)

A.IV.3

Procjenjuje obrasce sporazumijevanja slušanog sadržaja, objašnjava međukulturne razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i BiH.

Ističe važnost poštivanja obrazaca sporazumijevanja.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-1.3.2](#)

B

Čitanje i razumijevanje pročitano

B.IV.1

Tumači različite vrste tekstova primjenjujući strategije čitanja.

Analizira detalje iz teksta.

Prepričava pročitani sadržaj.

Priprema se za čitanje teksta aktiviranjem prethodno usvojenih znanja o temi teksta.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2](#)

B.IV.2

Analizira vokabular, jezičke i pravopisne zakonitosti.

Provjerava izgovor pojedinih riječi u italijanskom jeziku.

Objašnjava značenje nepoznatih riječi uz pomoć rječnika ili prepoznaje njihovo značenje na osnovu konteksta.

Navodi pretpostavke o upotrebi i obliku novih i nepoznatih jezičkih struktura.

[SJZ-2.2.1 SJZ-2.2.2 SJZ-2.2.3](#)

B.IV.3

Istražuje o jeziku, kulturi i civilizacijskim vrijednostima i poredi ih s vlastitim.

Poredi svakodnevne navike i obrasce ponašanja u Italiji i u BiH.

[SJZ-2.3.1 SJZ-2.3.2](#)

C

Govor i usmena komunikacija

C.IV.1

Učestvuje u različitim oblicima govorne produkcije i koristi različite komunikacijske strategije u govoru.

Aktivno učestvuje u razgovoru o poznatim svakodnevnim temama.

Izražava misli i osjećanja, prepričava događaje iz prošlosti.

Bira relevantne informacije vodeći računa o namjeni komunikacije, temi i publici.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 SJZ-3.3.2](#)

C.IV.2

Koristi raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i fonetskim zakonitostima.

Koristi prošireni fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Akcentuje riječi, poštuje ritam i intonaciju rečenice.

Koriguje govor uz pomoć nastavnika ili samostalno.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

C.IV.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Koristi izraze za formalno odnosno neformalno obraćanje.

Diskutuje o svakodnevnim navikama i obrascima ponašanja u Italiji i u BiH i iznosi vlastiti stav.

[SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-3.3.2](#)

D

Pisanje i pismeno sporazumijevanje

D.IV.1

Kreira različite vrste tekstova u skladu s namjenom i publikom primjenjujući različite strategije pisanja.

Piše tekstove o poznatim temama.

Izražava misli i osjećanja, prepričava događaje iz prošlosti.

Planira strukturu i sadržaj teksta.

[SJZ-4.2.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

D.IV.2

Primjenjuje raznolik i precizan vokabular i organizuje misli i argumente u skladu s jezičkim i pravopisnim zakonitostima.

Koristi prošireni fond riječi i izraza i pojedine složene jezičke konstrukcije.

Zapisuje riječi primjenjujući pravila pisanja i izgovora.

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.3.2](#)

D.IV.3

Procjenjuje društveni kontekst te na osnovu njega prilagođava vlastiti izraz poštujući pravila i norme sporazumijevanja i međukulturne različitosti prilikom interakcije.

Prilagođava izraz publici, kontekstu i namjeni.

Prati smjernice nastavnika i poštuje zadanu formu.

[SJZ-4.2.3](#) [SJZ-4.3.1](#)

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: hrana i obroci, film, kupovina i moda, mediji, muzika, italijanski gradovi i regije, sport i zdravlje, škola i studij

Vokabular u vezi s predloženim temama

Gramatički sadržaji:

Imenice: jednina i množina, nepravilna množina (*il problema, il film, la foto*)

Zamjenice: naglašeni i nenaglašeni oblici ličnih zamjenica u akuzativu i dativu (*pronomi diretti, pronomi indiretti*), upitne (*quale/i, quanto/a,i/e*), neodređene (*nessuno, ognuno, qualcuno*), odnosne (*che, cui*)

Član: upotreba određenog, neodređenog i partitivnog člana

Pridjevi: : pravilna i nepravilna komparacija, apsolutni i relativni superlativ, *quello, bello*

Brojevi: do 2000

Glagoli: imperfekt (*imperfetto*), odnos imperfekt/perfekt, pluskvamperfekt (*trapassato prossimo*), kondicional prezenta i kondicional prošli, gerundiv, *stare + gerundio*, konjunktiv prezenta, slaganje vremena

Prilozi: za mjesto, vrijeme, način, komparacija priloga *bene* i *male*, adverbijalni izrazi

Prijedlozi: prosti (*a, di, da, in...*) i složeni (*allo, del, dalla, nell'...*)

Veznici: *e/ed, o, ma, perché, quando, mentre, se...*

Rečenica: red riječi u potvrdnoj, odričnoj i upitnoj rečenici, vremenska, relativna, upravni i neupravni govor

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

3. Mogućnosti efikasnog učenja i poučavanja – metodičke smjernice:

1.1. Preporuke za realizaciju tema:

Preporučene teme na ovom nivou se postepeno proširuju, primjerene su uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji s drugim preporučenim temama u zavisnosti od dostupnog materijala, izbora i procjene nastavnika.

1.2. Preporuke za realizaciju leksičkih i gramatičkih struktura:

Učenici ponavljaju i postepeno usvajaju nove leksičke i gramatičke strukture koje su prilagođene jezičkom i kognitivnom razvoju učenika vodeći računa da su iste povezane s drugim nastavnim predmetima i međupredmetnim temama.

Učenici se podučavaju da uče prema modelu, odnosno da uočavaju obrasce, bilježe i analiziraju kombinacije gramatičkih struktura u okviru pročitanog teksta ili odslušanog audio/video zapisa, a potom da ih u istoj formaciji primjenjuju u govoru i pisanju.

2. Mogućnosti ostvarivanja međupredmetne povezanosti – međupredmetne korelacije

Horizontalno umrežavanje u 4. razredu podrazumijeva kratke i duge audio, printane i pisane sadržaje formom povezane s predmetima Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost (priča, narativni tekst, članak; prezentacija), Prvi i Drugi strani jezik (funkcionalna upotreba jezičkih struktura), Informatika (digitalni mediji i društvene mreže, post, e-mail, digitalni izvori). Pretpostavlja se i tematska povezanost s predmetima Geografija (zemlje, migracije, život u gradu i na selu, zaštita životne sredine), Historija (društvo, grad, selo, vremenske epohe, narodi, tradicije i ličnosti), Biologija (biljni i životinjski svijet,) Fizika (nauka, izumi, pojave u prirodi) i Tjelesni i zdravstveni odgoj (vrste sportova i rekreacije, zdrava ishrana).

3. Mogućnosti odgojnog djelovanja i razvoja ključnih kompetencija - kompetencijski pristup:

Savremena nastava italijanskog jezika treba da teži razvijanju sljedećih kompetencija kod učenika na svim nivoima podučavanja i učenja, prilagođenih razvoju učenika:

Jezičko-komunikacijska kompetencija: Kompetencijski pristup u savremenoj nastavi omogućava učeniku aktivnu primjenu jezičkih znanja i funkcionalnog jezika u prenošenju poruka i sadržaja na italijanskom jeziku, kao i spoznavanje osnovnih vrsta i uzoraka komunikacije.

Učiti kako se uči: Razvijanje vlastite odgovornosti prema učenju, upornost, motivacija i samopouzdanje su od primarnog značaja u ovladavanju stranim jezikom. Potrebno je da se učenik konstantno podstiče na samoprocjenu kao sastavni dio procesa razvoja, samostalnost u učenju te na svjesnu upotrebu različitih strategija učenja jezika s ciljem njegove usmene i pismene primjene u praksi.

Društvena i građanska kompetencija: Savremena nastava italijanskog jezika podrazumijeva i upoznavanje učenika s ljudskim pravima, odgovornostima građanina svijeta i sociokulturnim i interkulturalnim normama i pravilima na način koji će učenicima biti zanimljiv (projektni rad), ali i primjenjiv u njihovim odnosima sa vlastitom i drugim kulturama i zajednicama.

Poduzetnička kompetencija: U nastavi se treba poticati i podržavati inicijativa učenika i preuzimanje rizika te s učenicima zajednički raditi na poduzetničkim aktivnostima. Proaktivno djelovanje na promjene u društvu se potiče radom na savremenim i društveno-korisnim projektima, a stimuliše se saradnja, timski rad, liderstvo i osjećaj odgovornosti prema vlastitom i zajedničkom radu i životu.

Interkulturalna kompetencija: Konstruktivno izražavanje vlastitog mišljenja i nedoumica, razvijanje empatije, kritičko promišljanje o vlastitoj i drugim kulturama, o sebi, drugom i drugačijem te promovisanje nenasilne komunikacije i rješavanja sukoba ili nesporazuma je od izuzetne važnosti u učenju i podučavanju italijanskog jezika.

Digitalna kompetencija: Tehnologija u nastavi italijanskog jezika se može koristiti u svrhu razvijanja učenikove kreativnosti, inovativnosti i uključivanja u društvo. Međutim, nezaobilazan je rad na kritičkom korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije za pronalaženje, produkciju, predstavljanje i vrednovanje informacija, kao i za odgovorno učestvovanje u virtuelnim razmjenama.

Kreativno-produktivna kompetencija: Razvijanje različitog kulturnog izražavanja, otvorenosti i sposobnosti tolerisanja suprotnih ideja, donošenje zaključaka nezavisno i uzimajući u obzir više perspektiva i razvijanje pozitivnog stava i sistema vrijednosti prema svijetu i sebi ima za cilj da stvori kreativnog i produktivnog učenika, a kasnije kompetentnu mladu osobu.

PK5 – Učenje i podučavanje

Metode učenja i podučavanja u nastavi stranog jezika su se tokom posljednjih godina prilagodile učeniku 21. stoljeća i danas se strani jezici usvajaju na savremen i inovativan način. Učenik je u središtu nastavnog procesa te usvaja nova znanja i vještine istraživanjem i interakcijom s drugima. Uloga nastavnika se također mijenja. Nastavnik je sada više posrednik između obrazovnih sadržaja i učenika. On je tu da učenike podstiče, usmjerava, savjetuje i vodi u procesu učenja.

Osnovni principi podučavanja i učenja italijanskog jezika se zasnivaju na ciljevima predmeta i ishodima učenja koji teže tome da učenik stekne neophodne vještine u stranom jeziku i da se osamostali. Veoma je važno njegovati i podsticati višejezičnost, motivisati i skretati pažnju učenicima da su odgovorni za vlastito učenje i razvoj.

U svim godinama učenja, pored jezika, pažnju treba posvetiti i upoznavanju učenika s elementima civilizacije i kulture zemlje čiji jezik uče, kao i s njihovom vlastitom kulturom te, kad god je to moguće i u okviru njihovih sposobnosti, vršiti poređenja između kulture zemlje čiji jezik uče i kulture njihove zemlje. Na taj način se kod učenika razvija radoznalost, samostalnost i kreativnost.

U procesu podučavanja i učenja italijanskog jezika treba voditi računa o prilagođavanju sadržaja i metodologije učenja dobi učenika kao i ranije stečenom znanju iz maternjeg i stranog jezika. Značajnu ulogu imaju motivacija, nastavnik kao i samo okruženje u kojem se proces učenja i podučavanja odvija.

Italijanski jezik se uči kao drugi strani jezik u osnovnim i srednjim školama i kao treći strani jezik u jezičkom izbornom području u gimnazijama. Već usvojena teoretska znanja iz maternjeg i prvog stranog jezika olakšat će razumijevanje pojedinih jezičkih kategorija u drugom, odnosno trećem stranom jeziku.

U prvim godinama podučavanja i učenja stranog jezika važnu ulogu imaju aktivnosti slušanja i govora s postepenim prijelazom na čitanje i pisanje. Vokabular i tematika trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika. Potrebno je uključiti različite aktivnosti i vježbe: igre u nastavi, imitiranje i mimiku, vođenje kratkih dijaloga koji doprinose povećanju učeničke aktivnosti, uspostavljanju takmičarskog duha i ugodne atmosfere u učionici. Rad u parovima ili manjim grupama uz smjenu više različitih aktivnosti doprinose dinamici časa i održavanju neophodne pažnje učenika.

U višim razredima osnovne, kao i u srednjoj školi, zbog razvoja kognitivnih sposobnosti, učenici uče samostalno i u interakciji s drugima. Postaju skloni samostalnom istraživanju i sve češće kritički promišljaju o sadržajima.

Veoma je bitno uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika, jer je to preduslov za nesmetani razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja.

Inicijalna motivacija učenja nekog nastavnog predmeta može se s vremenom mijenjati ili u potpunosti nestati. To često ovisi o načinu rada na nastavi te atmosferi u razredu. Zadatak svakog nastavnika je da korištenjem različitih materijala i metoda održi postojeću motivaciju te je po mogućnosti unaprijedi i poveća. Nastavni materijal treba biti prilagođen nastavnim aktivnostima koje su usmjerene ka ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Pored savremenih udžbenika, tu su i različiti digitalni alati, interaktivni sadržaji koji učenike trebaju da potaknu na samostalno istraživanje i rješavanje problema.

Izbor modela i načina rada nastavnika također je veoma važno pitanje savremenog nastavnika. Budući da svi učenici nisu isti i da se razlikuju prema predznanju, načinu učenja, motivaciji, kognitivnim sposobnostima,

očekivanjima, u obrazovanju su se razvili sljedeći modeli podučavanja: model diferencijacije, model individualizacije kao i personalizirani model podučavanja.

Diferencijacija je model koji podrazumijeva podjelu većeg, heterogenog odjeljenja na manje, homogene grupe, a na osnovu sličnih karakteristika učenika. Prema istim karakteristikama diferenciraju se i sadržaji, metode i tempo rada. To je model u kojem se upute prilagođavaju preferencijama učenika. Ciljevi su isti za sve, ali korištene metode variraju ovisno o sklonostima učenika ili onom što se do sad pokazalo najuspješnijim u radu s učenikom. S druge strane, individualizacija je model koji zahtijeva od nastavnika da otkrivaju i uvažavaju individualne razlike između učenika te da na temelju tih razlika grade nastavne ciljeve, sadržaje i metode rada. To je model u kojem se upute prilagođavaju učenikovim potrebama. Ciljevi su za sve učenike isti, ali tempo kojim prolaze kroz sadržaj može varirati.

Personalizirano podučavanje je novi model podučavanja u kojem učenik postaje aktivan učesnik obrazovnog procesa te samostalno stvara, realizuje i mijenja vlastiti proces učenja. U okruženju personaliziranog učenja mogu varirati ne samo metode i tempo rada, već i ciljevi za svakog učenika. To podrazumijeva osluškivanje i praćenje učenika, tj. mijenjanje tempa i uvažavanje potreba učenika i nivoa usvajanja određenih jezičkih elemenata. U tom slučaju nije isključeno da će nastavnik zbog različite dinamike usvajanja biti u obavezi da odstupa od unaprijed određenih ciljeva i aktivnosti. Ovakav model je važan jer vodi računa o potrebama različitih učenika koje ne moraju nužno i uvijek odgovarati predviđenom kurikulumu.

Postoje različite metode učenja i podučavanja, a kada je strani jezik u pitanju, neke od preporučenih metoda su: komunikacijska metoda, učenje temeljeno na aktivnom rješavanju zadatku u stvarnoj i autentičnoj upotrebi jezika, integrisano učenje jezika i sadržaja, projektno učenje, kooperativno učenja, interkulturalno učenje itd.

PK6 – Vrednovanje u predmetnom kurikulumu

Vrednovanje je proces koji nastavniku omogućava da prati ostvarivanje zadanih ciljeva učenja i podučavanja i odgojno-obrazovnih ishoda. Putem vrednovanja nastavnik dobija informaciju o tome da li je njegov način podučavanja bio učinkovit i uspješan, a učenik dobija informaciju o tome da li su ostvareni ishodi iz oblasti čitanja, pisanja, govora i slušanja na italijanskom jeziku te u kojoj mjeri je razvio ključne kompetencije. Svrha vrednovanja je da učenike motiviše za učenje, roditeljima pomaže u razumijevanju postignuća njihove djece, a nastavnike usmjerava u daljnjem planiranju podučavanja.

S obzirom na svrhu vrednovanje može biti: sumativno i formativno.

Sumativno vrednovanje daje učeniku informaciju o njegovom znanju, vještinama, sposobnostima na kraju obrade nastavne cjeline ili na kraju nekog perioda, npr. nastavne godine te se ocjenjuje brojačano ocjenama od 1 do 5. S druge strane, formativno vrednovanje se odvija u svim fazama procesa učenja i glavni mu je cilj praćenje učenika na osnovu kojeg se dobijaju informacije o njegovom napredovanju.

Postoje tri osnovna pristupa vrednovanju: vrednovanje naučenog, vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje. Dva pristupa vrednovanju imaju formativnu svrhu, vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje, te se i koriste za poboljšanje učenja i podučavanja.

Vrednovanje za učenje je pristup podučavanju i učenju kojim se prikupljaju informacije o procesu učenja. Neke od metoda i tehnika vrednovanja za učenje su: ciljana pitanja tokom nastave radi provjere razumijevanja učenika, opažanje ponašanja učenika tokom individualnoga rada, rada u parovima i u grupama, vođenje grupnih rasprava, provjera domaćih zadaća, kratke pisane provjere znanja s ciljem formativnog vrednovanja itd. Metode i tehnike u ovom pristupu vrednovanja rezultiraju relevantnim povratnim informacijama. Učitelj dobija povratnu informaciju o tome jesu li učenici ostvarili zadane odgojno-obrazovne ishode te treba li unaprijediti ili promijeniti pojedine nastavne metode ili strategije kako bi proces podučavanja bio još bolji. Povratna informacija koju učenik dobija kroz ovaj pristup vrednovanju usmjerava ga i potiče na napredovanje te na preuzimanje odgovornosti nad vlastitim učenjem. Vrednovanje za učenje podrazumijeva davanje povratne informacije prije ocjenjivanja. Učenici na osnovu te informacije mogu poboljšati svoj rad i bolje se pripremiti za sumativnu provjeru te biti uspješnije ocijenjeni.

Vrednovanje kao učenje je pristup vrednovanju koji se temelji na ideji da učenici vrednovanjem uče. Metode i tehnike u ovom pristupu vrednovanju su: razgovori s učenicima, samovrednovanje i samoprocjena, vršnjačko vrednovanje (učenici su aktivno uključeni u vrednovanje učenja i postignuća svojih vršnjaka), refleksije o učenju (naročito nakon provedenog istraživanja), dnevnik učenja itd. Na početku tog procesa potrebna je snažna potpora nastavnika koji modelira i objašnjava pristupe i metode vrednovanja te pruža učeniku kvalitetnu povratnu informaciju o njegovom učenju i postignućima. Učenici trebaju biti unaprijed upoznati s ciljevima učenja ili provedenih aktivnosti te kriterijima uspješnosti. Učenike treba podsticati na korištenje kriterija uspjeha za vlastiti napredak. Tokom samovrednovanja i vršnjačkog vrednovanja učenici su uključeni u proces donošenja odluka o sljedećim koracima u učenju. Tako preuzimaju odgovornost za svoje učenje. Vršnjačkim vrednovanjem učenici jedni drugima daju savjete kako postići poboljšanje, a samovrednovanjem učenici prepoznaju što su učinili dobro i na šta se trebaju usredotočiti da bi idući put bili uspješniji. Razmišljanje i refleksija učenika o vlastitom učenju neodvojiv je dio svakodnevnog učenja i poučavanja. Tako učenici razvijaju metakognitivnu svijest o vlastitom procesu učenja, odnosno razvijaju vještine vrednovanja vlastitoga procesa učenja koje su potrebne za prilagođavanje ili promjene toga procesa. Takav pristup omogućava razvoj kompetencija važnih za cjeloživotno učenje.

Vrednovanje naučenog je povezano sa sumativnim vrednovanjem. Metode vrednovanja naučenog mogu biti: usmeno ispitivanje, pisana provjera, opažanje procesa istraživačkog rada, analiza eseja i sl. Ovaj proces se provodi onda kada nastavnik procijeni da je važno u određenim etapama odgojno-obrazovnog procesa dokumentovati i izvijestiti o učeničkim postignućima i napredovanju. Učenike treba unaprijed upoznati s ciljem vrednovanja, vremenom kad će se vrednovanje provoditi, s metodama vrednovanja i kriterijima vrednovanja. Pri osmišljavanju metoda vrednovanja i kriterija vrednovanja učitelj se orijentiše odgojno-obrazovnim ishodom i nivoima usvojenosti koje u određenom trenutku ispituje. Prilikom vrednovanja naučenog potrebno je koristiti različite metode vrednovanja kako bi se učenicima pružila prilika za pokazivanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda na način koji je za njih najpogodniji te kako bi se osiguralo dovoljno informacija za kvalitetnu i vjerodostojnu procjenu učeničkih postignuća. Zadaci postavljeni učenicima moraju biti jasni, jednoznačni, primjereni dobi, različite težine i kognitivnih nivoa usklađenih s ishodima. Kognitivna složenost zadataka i aktivnosti koje se vrednuju trebaju se podudarati s kognitivnom složenosti očekivanih ishoda učenja.

Elementi vrednovanja u predmetu Italijanski jezik su sposobnost učenika za samostalno čitanje i slušanje s razumijevanjem na italijanskom jeziku, sposobnost za usmeno i pismeno sporazumijevanje na italijanskom jeziku, postignuće u usvajanju jezičkih struktura, fonetskih zakonitosti i vokabulara italijanskog jezika te poznavanje italijanske civilizacije, kulturnih vrijednosti i obrazaca ponašanja odnosno znanja i vještine definisane odgojno-obrazovnim ishodima unutar oblasti i podoblasti. U početnoj fazi učenja drugog, odnosno trećeg stranog jezika, ocjenjuje se ostvarenost ishoda u govoru i slušanju, a poslije i u čitanju i pisanju.

Redovnim izvještavanjem o napredovanju učenika u svim oblastima daje se povratna informacija o nivou ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda te predlažu načini i postupci potrebni za njihovo poboljšanje.

Zaključivanje ocjena iz predmeta italijanski jezik se izvodi u skladu s važećim Pravilnikom o vrednovanju, praćenju i ocjenjivanju učenika osnovnih i srednjih škola u Kantonu Sarajevo. Zaključna ocjena nije aritmetička sredina svih ocjena već se izvodi sintezom ocjena nastalih kontinuiranim vrednovanjem pokazatelja postignuća ishoda definisanih predmetnim kurikulumom. Izriče se riječju i brojevima (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

Profil i stručna sprema

Srednja škola – gimnazija

Općeobrazovnu, stručno-teorijsku, praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada, u srednjoj školi izvode lica:

- Sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme, sa zvanjem profesora, ili završenim drugim fakultetom i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko- didaktičnom grupom predmeta,
- Sa završenim II, odnosno III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugom fakultetu i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičnom grupom predmeta,
  - diplomirani profesor italijanskog jezika i književnosti
  - MA italijanskog jezika i književnosti
  - MA francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti
  - diplomirani romanista
  -

Srednja škola za stručno obrazovanje i obuku – tehničke škole

Općeobrazovnu, stručno-teorijsku, praktičnu i nastavu u okviru laboratorijskog rada, u srednjoj školi izvode lica:

- Sa završenim najmanje VII stepenom stručne spreme, sa zvanjem profesora, ili završenim drugim fakultetom i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko- didaktičnom grupom predmeta,
- Sa završenim II, odnosno III ciklusom bolonjskog visokoobrazovnog procesa na nastavničkom fakultetu ili drugom fakultetu i položenom pedagoško-psihološkom i metodičko-didaktičnom grupom predmeta.
  - diplomirani profesor italijanskog jezika i književnosti
  - MA italijanskog jezika i književnosti
  - MA francuskog jezika i književnosti i italijanskog jezika i književnosti
  - diplomirani romanista